

El preu d'una moció de censura a Calvià: 100 milions de pessetes

Escàndol a Mallorca: el 'Calviàgate'

La denúncia d'un intent de suborn a una regidora del PSOE de Calvià (ja anomenat per la premsa el "calviàgate"), ha estat el terratrèmol polític del començament d'any a Mallorca. Per primera vegada s'explicita —cintes enregistrades— una pràctica que molts pensen que està totalment generalitzada.

El dilluns 3 de febrer es feia públic a Palma un dels escàndols polítics més greus dels últims anys. El PSOE de Balears anunciava que un dels seus regidors de Calvià (actualment amb una majoria socialista d'onze regidors contra deu del PP) havia estat objecte d'un intent de suborn. Segons el PSOE, li oferien 100 milions de pessetes per donar suport a una moció de censura contra la majoria socialista. Els suposats subornadors eren dos militants del PP, Miquel Deyà i Andreu Bordoy. Tot plegat una història pròpia de novel·la de misteri que EL TEMPS ha intentat reconstruir des dels seus inicis.

26 de maig de 1991. Eleccions municipals i autonòmiques. El PSOE perd en favor del PP les principals institucions polítiques. Comunitat autònoma, consells insulars de Mallorca i d'Eivissa i Formentera, Ajuntament de Palma... queden en

mans del PP per majoria absoluta. Alguns ajuntaments importants (Andratx, Inca, Felanitx, el mateix Calvià) queden en l'aire, tot esperant de pactes.

27 de maig-15 de juny. Les negociacions per a fer-se amb els municipis dubtosos s'allarguen fins a hores abans de la constitució dels ajuntaments. Es nota una guerra de passadissos (i algunes fonts diuen que també de maletes) entre el PSOE i el PP. Al final, els socialistes obtindran Felanitx i Inca gràcies a pactes amb el PSM o independents. Andratx, per als conservadors gràcies a uns pactes amb independents i amb el Partido Radical Balear. Calvià, en mans socialistes per un sol regidor de diferència. Onze contra deu. L'enfrontament entre PP i PSOE a l'ajuntament és especialment virulent des de la seva constitució. Calvià fou governat fins les passades eleccions per Francesc Obrador, candidat a president i derrotat per Cañellas. És un municipi símbol del socialisme balear. I sobretot és un municipi molt ric i, per tant, molt desitjat. Lògicament el PP el tenia com un dels

objectius que li calia aconseguir.

Estiu de 1991. Els mesos de juliol i agost no són orfes d'esdeveniments. Felanitx, Andratx i Calvià són protagonistes de moviments estranys. Es diu que importants dirigents del PP i PSOE es mouen per canviar les majories d'aquests ajuntaments. La guerra soterrada arriba a provocar rumors de tot tipus. Fins i tot es diu, sense que hagi estat confirmat, que Margarita Nájera (l'actual batllessa de Calvià), que és basca de naixement, s'havia referit —durant un dinar en un reservat del cèntric restaurant Diplomàtic, de Palma— als mallorquins de forma molt despectiva. Quan el rumor transcendí, Nájera el desmentí rotundament.

Tardor de 1991. Els rumors sobre intents de compra de regidors s'intensifiquen. Al mes d'octubre el *Diario de Mallorca* publica en una secció de breus titulada "Llama la atención": "¿Quién será el próximo Judas del ayuntamiento de Calvià?". A principis de novembre EL TEMPS publicava que existia la possibilitat de canvis a l'Ajuntament, ja que, se-

Ajuntament de Calvià.

gons les informacions de què disposava la revista un regidor del PSOE podia donar suport a una moció de censura contra Nájera.

Desembre del 1991. Els rumors creixen a pesar de les contínues negacions per part dels interessats. La batllesca Nájera diu davant els micròfons de Ràdio Popular que tot són rumors malintencionats que sorgeixen de les files conservadores. En conversa privada, alts representants del PSIB-PSOE reconeixen el fons de la notícia. "Hi ha maletes plenes de 'duros'", diu un diputat socialista.

Gener del 1992. És el mes en què es produeix, segons el PSIB-PSOE, l'intent de suborn. José Miguel Campos, regidor socialista de Calvià, sopà el dia 18 de gener amb l'empresari Guillem Ginard (ex-president del Mallorca i condemnat fa uns anys per tràfic de drogues), el qual li parlà de la necessitat de reunir-se amb Miquel Deyà (advocat i militant del PP-Calvià) i Andreu Bordoy (vice-president del PP de Calvià). Els dies 27, 28 i 29 de gener es produïren aquestes reunions on —sempre segons el PSIB-PSOE— els dos militants del PP oferiren a Campos 100 milions de pessetes a canvi de donar suport a una moció de censura. Les converses foren enregistrades en una cassette per Campos.

Diumenge, 2 de febrer del 1992. Joan March, secretari general del PSIB-PSOE, José Luis Campos i l'advocat Antoni Diéguez Seguí (col·legiat número 1.497, des del 19-XII-85, del Col·legi d'Advocats de Balears), presenten denúncia davant el jutjat de guàrdia número 5 de Palma. Els jutge és Mariano Zaforteza, que s'encarrega de les primeres diligències. El denunciador presenta les cintes enregistrades com a prova, com també retalls de premsa amb els rumors sobre la hipotètica compra.

Dilluns, dia 3. Els implicats (Ginard, Bordoy, Deyà i Campos) són citats a declarar. Campos es ratifica en la denúncia presentada el dia anterior. Bordoy, vice-president del PP-Calvià, no fa declaracions als periodistes. Ginard està algunes hores dins el jutjat; sembla que s'acollí al dret constitucional de no declarar —igual que Juan Guerra—; no fa declaracions a la premsa. Deyà, quan surt, manifesta als pe-

riodistes que no reconeix la seva veu a les cintes.

Un dels implicats, Andreu Bordoy, és apotecari de professió. S'integrà en el PP abans de les eleccions provinent de la candidatura independent Gente del Pueblo. Juntament amb ell, dins Gente del Pueblo hi havia Guillermo Martínez de Dios (ex-militar de la Marina) conegut pel sobrenom d'"el martillo de Obrador", a causa de la forta oposició que feia a l'expulsió de Calvià Francesc Obrador. Martínez i M. Deyà han actuat conjuntament com a advocats d'associacions com l'Asociación de Propietarios de Fincas Urbanas de Baleares i l'Asociación de Urbanizadores y Promotores de Baleares. Defensaren els interessos d'aquesta última associació contra la declaració de Parc Natural de S'Albufera de Mallorca. Perderen, segons sentència de 26 de juliol de 1991.

El matí de dia 3, a les dotze, el PSIB-PSOE fa la conferència de premsa on denuncia els fets. Joan March diu que, d'aquesta operació, n'havien d'estar assabentats Eduardo Vellibre (president del PP-Calvià i assessor de Francesc Gilet), Francesc Gilet (conseller adjunt a la Presidència) i el mateix Cañellas. El PP respon a través d'un comunicat on diu que no té cap relació amb els fets i confia que siguin els tribunals els que aclareixin els fets. Cañellas, segons F. Albertí, president de la CAEB, que s'havia reunit amb el President, quan li comentà el tema, respongué: "Me'n fot".

Dimarts, 4 de febrer. Canellas se'n va a Londres a recollir un premi atorgat a Balears per la preservació dels espais natu-

rels. El PP de Madrid es posa nerviós. En plena ofensiva anticorrupció, l'ordre, en boca de Rodrigo Rato és clara: "Si és necessari tallem caps". Els telèfons Madrid-Palma-Londres, fan fum. Canellas no vol prendre mesures contra Deyà i Bordoy. Rato amenaça: des de Madrid es pot actuar. José Antonio Berastain (secretari general del PP-Balears) ha d'anunciar que s'ha decidit suspendre de militància Deyà. De Bordoy diu que "no n'està clara la implicació".

Es coneix que Deyà i Bordoy realitzaren declaracions contradictòries davant del jutge. Madrid insisteix en la *mà dura*. Forcen al PP-Balears perquè la comissió de conflictes hi investigui. Els posen el dia 13 com a data màxima perquè tot sigui a Madrid. Els implicats comencen a declarar davant el seu partit, de manera discreta.

El sector liberal del PP, representat per Joan Verger (president del Consell Insular de Mallorca) se'n desmarca: "El culpable no ha de durar ni dos minuts en el PP".

Dimecres, 5. Cañellas torna de Londres. Després de mostrar-se irònicament sorprès per la quantitat de periodistes que l'esperen, fa les primeres declara-

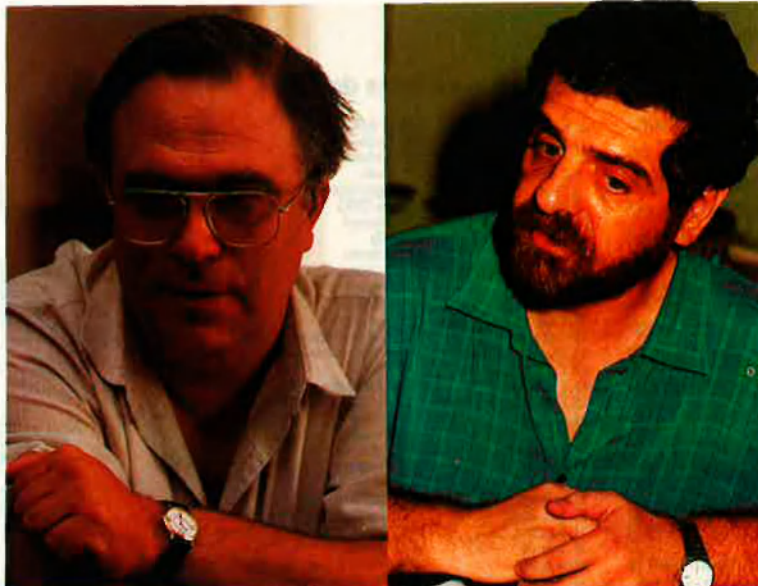
cions sobre el tema: "Si un alt càrrec apareix implicat, el destituiré immediatament. Mai no he estat partidari de coses com aquestes". Tots els implicats (citats a les cintes o acusats) del PP diuen que no hi tenen res a veure. Bernat Deyà, assessor personal en temes d'urbanisme del batlle de Palma Joan Fageda i germà de Miquel Deyà, presenta la dimissió a Fageda.

Epíleg. Les cintes són enviades a Madrid. La connexió Deyà & Bordoy-Gilet-Cañellas és totalment desmentida pels interessats. El PSOE no ho té tan clar. Aznar presenta el dijous, dia 6, en el Congrés, nou proposicions de llei "per a lluitar contra la corrupció".

Els socialistes de Palma es mostren molt contents. Joan March apareix, més que mai, com l'home fort del PSIB-PSOE.

A Palma gairebé tothom creu que la història donarà encara molt més de si. El ciutadà, mentrestant, no dóna gaire importància al tema. "Tots són iguals", pensa una majoria.

Miquel Payeras

Francesc Obrador, ex-batlle de Calvià. A la dreta, Joan March, secretari general PSIB-PSOE.

JOAN CELIA